KRONIEK.

IN MEMORIAM JACOBUS GEORGE ROBBERS, Stichter van dit tijdschrift,
1838—1925.

Bestuurder te zijn van een uitgeversmaatschappij is niet iets anders dan zelf, op eigen naam, boeken en tijdschriften uitgeven. Mijn vader, die in 1880 de Uitgevers-Maatschappij „Elsevier" stichtte en slechts weinige jaren later begon met de voorbereiding van Elsevier's Geïllustreerd Maandschrift — met Januari 1891 ving het aan te verschijnen — was ook van dit tijdschrift de vader, en méér dan dat: lange jaren was hij de man, de eigenlijke samensteller en verzorger van deze, zijn lievelingsuitgave. De redacteuren Jan ten Brink en H. J. Schimmel, later ook L. J. Plemp van Duiveland en Frits Lapidoth, ze waren slechts zijn litteraire zifters en raadgevers, gelijk F. H. Kaemmerer, Joan Berg, J. Hoynck van Papendrecht, Ph. Zilcken (en korten tijd nog een paar andere schilders) hem van oordeel en advies dienden op het gebied der beeldende kunsten. Er waren redactievergaderingen, onder z ij n leiding, tot in het tweede jaar van mijn redacteurschap, 1906. Daarna, bijna zeventig jaar oud, heeft hij deze onmiddellijk ingrijpende bemoeiing gestaakt. Echter bleef hij de redactie adviezen geven, die dikwijls werden opgevolgd. En deze meer passieve rol werd hem nooit geheel naar den zin. Somtijds, in latere jaren, zei hij schertsend tot mij:,, Jij bent het eigenlijk die Elseviers uitgeeft tegenwoordig". Waarop ik placht te antwoorden: „Dat niet — maar vroeger was U het eigenlijk, die het tijdschrift redigeerde".
Mijn vaders oorspronkelijke bedoeling met Elseviers Geïllustreerd Maandschrift was niet precies dezelfde als van dit periodiek zooals het thans is. Hij richtte zich voornamelijk naar het Amerikaansche voorbeeld van Harper s Monthl y en Th e Century, eenigszins ook naar dat van Velhage n & Klasing' s Neu e Monatsheft e en van de Parijsche Revu e Illustrée. Hij wilde een tijdschrift, dat in de eerste plaats geïllustreerde belletrie zou geven; verder goed geschreven geïllustreerde artikelen over beeldende kunst en popu-laire wetenschap. De eerste jaargangen van Elseviers droegen den ondertitel: „Verzameling van nederlandsche letterkundige kunstwerken, geïllustreerd door nederlandsche kunstenaars." Met de verandering van het formaat, in 1901, verdween deze ondertitel. Gebleken was dat onder de nederlandsche beeldende kunstenaars al zeer weinig illustratief talent school. Vele teekenaars, die novellen of romans te illustreeren kregen, lazen deze nauwelijks, en hun prentjes waren zeer zelden, in dieperen zin,